[O]płacona gotówką. Cena egz. 20 gr.

[G]ŁOS NARODU

ROK XLIII. [CZW]ARTEK [...]CZNIA 1936.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW. NR. 401.099.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie z odnoszeniem	W Krakowie bez odnoszenia	Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
Miesięcznie	5.– zł.	4.50 zł.	5.– zł.	8.– zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.

[Zjaz]d rektorów.

[illegible] 1. I. (PAT). Zgodnie z ustawą [o szkołach akade]mickich, p. minister WR i OP [zwołał na] 2 stycznia 1936 r. zjazd rektorów [szkół akadem]ickich w Polsce. W zjeździe [pod przewodn]ictwem ministra WR i OP [illegible]ego weźmie udział 13 rek[torów szkół akade]mickich. Obrady rozpoczną [się ra]no w gmachu Ministerstwa

[...]k środkiem płatniczym.

[illegible]. Ministerstwo Skarbu pra[cuje nad projekt]em ustawy, który będzie [illegible]czenie w dziedzinie kredy[tu illegible] [pr]zewiduje, że obligacje bę[dą illegible] w przyszłości spółki ak[cyjne illegible] odpowiednie kapitały i [illegible]ligacyj. Obligacjami temi [illegible] mogły posługiwać się [jako środkiem pła]tniczym, co miałoby wy[illegible]dowaną przez deflację. [illegible] sprawie obligacyj spó[illegible]a być wzotowane na [illegible]ich.

[...] umów na G. Śląsku.

[illegible] (PAT). Związki zawodowe [illegible] Związkowi Pracodawców [Górniczo-Hu]tniczego wypowiedzenie [umów o] płac w śląskich kopal[niach]. W sobotę Związek Pra[codawców] Górn.-Hutniczego wypo[wiedział umowę o pracy w przemyśle] górniczym obowiązująca [do] 31 grudnia 1935.

[Ama]torskie przedstawienie powodem śmiertelnej bójki.

Kiel[ce], 1. I. (PAT). W Woli Jachowej [pow.] Kieleckiego, podczas odbywającej się [illegible] do przedstawienia amatorskiego na [illegible] jednej z aktorek pomiędzy [illegible] na sali gośćmi wynikła sprzecz[ka] a następnie bójka. Po zdemolowaniu [sali uc]zestnicy bójki udali się na podwórze, [gdzie] walczyli między sobą na noże i drą[gi]. W wyniku bójki zabity został Jan Stę[illegible], 2 osoby zostały bardzo ciężko ranne, [a illegible] otrzymały lżejsze obrażenia.

[...] turystami [...]e spadł w przepaść.

[illegible] (T.) Na Kolejce linowej [illegible] wydarzył się wczoraj [illegible]wego R[illegible] nie pociągnął za so[bą illegible] ażeby [illegible]w. Wagon z 20 tu[rystami] sylwestrow[ymi] zawisł w powietrzu [illegible] Pomocniczy kabel [illegible] ale i w [illegible]ście do runięcia w [illegible] [Kł]óty po 7 godzinach Kalen[illegible]ód zamieci śnieżnej [illegible] linie. Naskutek tego [illegible] pozostawał również [illegible] wagon, którym jechał [illegible] m. Paryża przewodniczą[cy] [illegible] Taittinger.

Nowy Rok na Zamku.

Warszawa, 1. I. (PAT). Zgodnie z przyjętym zwyczajem, P. Prezydent R. P. przyjmował dziś życzenia z okazji Nowego Roku na Zamku Królewskim.

O godzinie 10-ej rano składali życzenia w apartamentach prywatnych: personel kancelarji cywilnej i wojskowej oraz protokół dyplomatyczny, **o godzinie 10.30 p. prezes Rady Min. Następnie P. Prezydent przyjął życzenia od generalnego inspektora sił zbrojnych, poczem życzenia złożyli członkowie rządu.**

Zaraz potem P. Prezydent R. P. w otoczeniu p. premjera i gener. inspektora sił zbrojnych, członków rządu, kancelarji cywilnej, gabinetu wojskowego i protokóła dyplomatycznego udał się do kaplicy zamkowej, gdzie ks. dr. Humpola odprawił Mszę św. Po Mszy św. P. Prezydent udał się do sali Marmurowej.

Tymczasem przez schody Senatorskie i galerję prowadzącą od nich do sali Batorego, wchodzili na Zamek: Ks. Kardynał Kakowski, marszałkowie Sejmu i Senatu, dygnitarze państwowi i korpus dyplomatyczny w komplecie w galowych mundurach. — Oddział kompanji zamkowej oddawał honory wojskowe w galerji.

P. Prezydent R. P. przyjął nasamprzód w sali Marmurowej na osobnych audjencjach Ks. Kardynała, panów marszałków Sejmu i Senatu oraz panów prezesów Najwyższej Izby Kontroli, Sądu Najw. i Trybunału Administracyjnego, poczem o godzinie 11.30 poprzedzony przez dyrektora protokółu, w towarzystwie prezesa rady ministrów i ministra spraw zagranicznych, otoczony członkami kancelarji cywilnej i gabinetu wojskowego, wszedł do sali Rycerskiej, gdzie był już zgromadzony cały korpus dyplomatyczny.

„Słowa miłości" ks. nuncjusza Marmaggiego po raz ósmy składającego życzenia noworoczne P. Prezydentowi.

Msgr. Kardynał Marmaggi, nuncjusz apostolski wygłosił następujące przemówienie: Panie Prezydencie! **Już po raz ósmy jako dziekan korpusu dyplomatycznego w Warszawie mam wielki zaszczyt i prawdziwą przyjemność życzyć Waszej Ekscelencji pomyślnego Nowego Roku, tak w imieniu monarchów i głów państwa, których reprezentujemy, jak również i w naszem własnem.**

W naszych myślach i w naszych sercach życzymy Panu, Panie Prezydencie, szczęścia osobistego, jak również pańskiemu godnemu rządowi. Rok ubiegły pozostanie smutnym rokiem w historji nowej Polski, ponieważ szlachetny naród polski w roku tym stracił jednego z największych swych synów. Wszystkie mocarstwa, które tutaj reprezentujemy, skłoniły głowy razem z Panem przed trumną marsz. Piłsudskiego. Polska, jak potężne drzewo, pochyliła się aż do ziemi pod naporem burzy i zdawało się, że zostanie złamana. Lecz oto nagle mogliśmy stwierdzić z podziwem, że tracąc najsilniejszy swój konar podniosła się do góry, ufna i odnalazła w swej tysiącletniej duszy, w swej wierze i w swej wartości niezbędne soki żywotne, które — życzymy. — oby były jak najobfitsze.

Przypominamy sobie tutaj nie bez wzruszającego zadowolenia, że

ROK UBIEGŁY ROZPOCZĄŁ SIĘ WSPANIAŁYM TRIUMFEM IDEI POKOJU

i braterskiej współpracy narodów w rozwiązaniu zagadnienia Zagłębia Saary. Rok ten był następnie świadkiem porozumienia dwóch narodów, które zbrodnia marsylska przeciwstawiła jeden drugiemu.

JEŚLI CHODZI O POLSKĘ,

byliśmy świadkami szczęśliwego załatwienia spraw pomiędzy Polską a Wolnem Miastem Gdańskiem dzięki głównie duchowi umiarkowania oraz dążeniom obu stron do stworzenia dobrych sąsiedzkich stosunków.

W przeciwieństwie do tego w dalekiej Ameryce konflikt o Chaco groził ponownym wybuchem, który obecnie szczęśliwie zażegnano. **Istniały również groźby wojen i zatargów, które mogły poważnie zakłócić pokój trzech starych kontynentów, a przedewszystkiem Europy, tego wspaniałego ogniska cywilizacji i wszelkiego postępu.**

W tej chwili pytamy się siebie szczerze, czy możemy naprawdę wierzyć, ażeby gorące wezwania anioła zwiastującego

„POKÓJ LUDZIOM DOBREJ WOLI"

mogły pozostać długo, mimo szlachetnych wysiłków, bez odpowiedzi.

Tymczasem dostojny głos zalecał niedawno sposób układu tak upragnionego, jaki jedynie, być może, jest możliwy, wzywając do **honorowego i godnego pokoju, opartego na prawie i poszanowaniu prawa.**

Najlepszym pokojem jest taki pokój, który powstaje z zespolenia dobrej woli i stwarza podstawy zaufania i współpracy, a nie taki, który stwarza zwycięzców i zwyciężonych i przyczynia się do utrwalenia przekleństwa nienawiści. **Ponieważ narody chcą żyć, pracować i rozwijać się, nie waham się ogłosić słowa miłości tego słowa wniosłego i świętego, jak przykazania Bożego.**

Trzeba, ażeby ludzie nie walczyli między sobą o życie i o swe dobra, lecz raczej współpracowali ze sobą nad stworzeniem warunków rozsądnego korzystania z darów bez krzywdy innych.

Oto uczucia, jakie mnie dzisiaj ożywiają i za pomocą których usiłowałem w swem przemówieniu wyrazić moje i moich drogich kolegów życzenia. Są to podarki duchowe, które pragniemy ofiarować Panu, Panie Prezydencie, dla pańskiego większego szczęścia oraz dla pomyślności miasta Warszawy, która przyjmuje nas tak gościnnie, jak również dla szczęśliwości i chwały całego szlachetnego narodu polskiego.

Naród polski nie poddaje się uprzedzeniom w stosunkach z innemi narodami.

ODPOWIEDŹ P. PREZYDENTA RZPLITEJ NA ŻYCZENIA KS. NUNCJUSZA MARMAGGIEGO.

Pan Prezydent R. P. w odpowiedzi na powyższe przemówienie oświadczył m. in.

Dziękując Waszej Eminencji za serdeczne wyrazy, w których zechciała wyrazić uczucia i życzenia panujących i szefów rządów, jakoteż ich godnych przestawicieli, akredytowanych w Warszawie, pragnę prosić ją, by raczyła być wyrazicielem mych najgorętszych życzeń szczęścia osobistego dla ich wysokich i świetnych mocodawców i pomyślności dla ich krajów.

Z wielkiem zadowoleniem wysłuchałem tak słusznej oceny przez Waszą Eminencję pozytywnych rezultatów polityki Polski w ciągu roku ubiegłego.

Rok ten zaznaczył się, jak Wasza Eminencja to podkreśliła w swem pięknem przemówieniu, najcięższą z prób, jaka mogła doświadczyć zmartwychwstały naród Polski.

Osobistość marsz. Piłsudskiego dominować będzie przez swą wielkość, tak dziś, jak i w przyszłości, nad rozwojem państwa polskiego.

Zgodnie z tradycjami i z cechami charakterystycznemi naszego narodu, broniąc naszych interesów nie tracimy nigdy z oczu obowiązku współpracy, w miarę naszych środków, z innemi narodami, **nie poddając się wpływom jakichkolwiek uprzedzeń.**

POLSKA NIE MOŻE POZOSTAĆ OBOJĘTNĄ NA TRUDNOŚCI DOBY OBECNEJ

oraz na stan obecny stosunków międzynarodowych. Specjalną jej troską jest przywrócenie atmosfery, w której każde państwo mogłobyześrodkować swoje usiłowania na pracy twórczej i owocnej dla dobra i pomyślności swych obywateli.

Nikt nie jest bardziej powołany niż Wasza Eminencja do ocenienia wysiłków, dokonanych przez Polskę w celu przyczynienia się do utrwalenia tego dążenia.

O DUCHA ZGODY I POROZUMIENIA.

Jest mi niewymownie przyjemnie załączyć, za jej pośrednictwem, gorące życzenia dla członków korpusu dyplomatycznego, zebranych w dniu dzisiejszym na zamku królewskim, **aby w ciągu roku nowego duch zgody i wzajemnego zrozumienia mógł się rozwijać i zapanować pośród nas.**

Mogę zapewnić wszystkich szefów przedstawicielstw dyplomatycznych w Warszawie, **że znajdą zawsze u rządu polskiego to samo dążenie do współpracy z nimi w pełnieniu ich misji, którą ożywiać winno jedynie pragnienie połączenia ludów we wspólnej odpowiedzialności wobec historji.**

* * *

Po krótkiej rozmowie z szefami misyj, P. Prezydent R. P., poprzedzony przez dyrektora protokółu i otoczony przez członków kancelarji cywilnej i gabinetu wojskowego, przeszedł do przyległych sal, przyjmując życzenia: w sali Tronowej od duchowieństwa wszystkich wyznań, w gabinecie Królewskim — od sądownictwa, w Garderobie Królewskiej — od podsekretarzy stanu i dygnitarzy państwowych, w Sypialni Królewskiej — od rektorów i senatów wyższych uczelni, w sali Audiencjonalnej — w asyście generalnego inspektora, od przedstawicieli wojska, w sali Canaletta — od posłów i senatorów, w sali Obiadów Czwartkowych — od urzędników państwowych, w sali Asamblowej — od przedstawicieli społeczeństwa i organizacyj.

Rada miejska z bezrobotnych.

Montreal, 1. I. (PAT). Miasto Chelmsford w prow. Ontario, wybrało radę miejską, w której skład weszli sami bezrobotni, pobierający zasiłki. Jedynym niepobierającym zasiłków jest major miasta.

W związku z tym faktem, prasa kanadyjska zaznacza, że największą liczbę bezrobotnych pobierających zasiłki miała Kanada w lutym 1935 r., mianowicie — 1.230.000. Obecnie żyje z zasiłków 1.102.000 osób (ciągle więc przeszło jedna dziesiąta całej ludności). Od października 1932 r. liczba będących na utrzymaniu komisyj zasiłkowych wynosi stale ponad miljon. Samo miasto Montreal wydaje na pomoc bezrobotnym miesięcznie 1.386.228 dolarów.

Co słychać w Krakowie

STYCZEŃ.

1. Czwartek. Makarego kapł. i op., Izydora bisk. wyzn., Martyniana bisk.
Wschód słońca 7.41. zachód 15.47.
Długość dnia 8 godzin i 6 min.

2. Piątek. Genowefy p., Daniela m., Florentego b.
Wschód słońca 7.41. zachód 15.48.
Długość dnia 8 godzin i 7 min.

———00O00———

ŻYCZENIA NOWOROCZNE DLA P. PREZYDENTA I RZĄDU. W dzień Nowego Roku złożyli na ręce p. wicewojew. Małaszyńskiego życzenia dla p. Prezydenta Rzeczypospolitej i Rządu posłowie i senatorowie województwa krakowskiego z p. wicemarsz. Kwaśniewskim na czele, przedstawiciele władz państwowych, wojska, nauki, samorządów terytorjalnego i gospodarczego, prasy, instytucyj gospodarczych i organizacyj społecznych. Imieniem zebranych przemówił wiceprez. Klimecki. Poprzednio złożyli życzenia dla p. Prezydenta Rzplitej i Rządu konsulowie państw obcych z dziekanem korpusu konsularnego p. Schillingerem na czele. Nadto złożył życzenia personal urzędów Wojewodzie podległych i Korpusu Policji Państwowej.

TEATR I TRADYCJA. Kilku Czytelników „Głosu Narodu“ zwróciło się do nas z zapytaniem, dlaczego Teatr Miejski odstąpił w okresie Świąt Bożego Narodzenia od wieloletniej tradycji i nie wystawił ani razu sztuki „Betlejem Polskie“ Lucjana Rydla. Niestety, na pytanie to nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć naszym Czytelnikom. Może sprawę tę wyjaśni Dyrekcja Teatru Miejskiego.

ILE RAZY INTERWENJOWAŁO POGOTOWIE W R. 1935. Do godziny 24-ej 31 grudnia 1035 r. Pogotowie Ratunkowe udzieliło pomocy w 15 tys. 931 wypadkach. Przeciętnie lekarze Pogotowia Rat. interwenjowali w 43 wypadkach dziennie.

PRZEZ POMYŁKĘ NAPIŁA SIE TRUCIZNY. We wtorek wieczorem w jednem z mieszkań przy ul. Wielopole 8. służąca Janina Olszówkówna, lat 18 napiła się przez pomyłkę, nieznanej trucizny. Wezwany lekarz Pogotowia Ratunkowego po przepłukaniu jej żołądka odwiózł Olszówkównę do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

POBITY NA ULICY. Niejaki Kolasa napadł na ul. Kazimierza W. na introligatora Zygmunta Kapuśniaka i zadał mu szereg ran tłuczonych i ciętych głowy. Kapuśniaka opatrzyło Pogotowie Rat.

SKĄPIEC POZOSTAWIŁ 25 TYS. ZŁ. Onegdaj zmarł w Krakowie aptekarz A. S., znany dziwak i skąpiec. Żył on w ostatnich latach niezwykle skromnie i uważany był przez sasiadów za człowieka znajdującego się skutkiem kryzysu w ciężkich warunkach finansowych. Ponieważ zmarły nie pozostawił krewnych mieszkanie opieczętowała policja. Wielkie było zdziwienie przedstawicieli władz, gdy w czasie przeprowadzonej rewizji znaleziono w starym kufrze akcje różnych towarzystw wartości 25 tys. zł.

PORZUCILI 50 KG. MĄKI. We wtorek o godz. 22-ej nieznani sprawcy porzucili w bramie domu przy ul. Józefa około 50 kg. maki pszennej, w torebkach 1 kg. Mąka jest do odebrania w IV Komis. PP.

—oOo—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

PRZEDŁUŻENIE WYSTAWY SODALICYJNEJ. Interesująca wystawa sodalicyjna, mieszcząca się w domu przy kościele św. Barbary. została przedłużona. Wystawa ta jest otwarta codziennie od 10—13 i od 15—18.

CZYTELNICTWO DLA DZIECI. Pod tym tytułem wygłosi we czwartek dnia 2 stycznia b. r. o godz. 5-tej popołudniu p. Halina Piwowarowa 5-tą z rzędu prelekcje z cyklu wykładów zorganizowanych przez Tow. Przyjaciół Dzieci w ramach wystawy „Dziecko“ przy ul. Rajskiej 12.

——:000:——

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO

Czwartek: „Oddajmy się marzeniu“.
Piątek: „Trzy asy i jedna dama“.
Sobota: „Oddajmy się marzeniu“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

ŚWIT: „Dodek na froncie“.
WANDA: „Dziewczę z Budapesztu“.
APOLLO: „Raj na ziemi“
SZTUKA: „Nasze słoneczko“.
UCIECHA: „Księżniczka czardasza“.
STELLA: „Audjencja w Ischlu“ (Marta Eggert). Dodatki.
ADRIA: „Rapsodja Bałtyku“.
PROMIEŃ: „Księżniczka czardasza“.
BAGATELA: „Siostra Marta jest szpiegiem“. Na scenie rewja pt. „Wiwat Nowy Rok“.

———000———

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. — Dzisiaj w czwartek pełna dyskretnego humoru komedja Saszy Guitry'ego „Oddajmy się marzeniu“. W sztuce opracowanej scenicznie przez reż. W. Nowakowskiego, udział biorą pp.: Wanda Niedziałkowska, Kazimierz Szubert, Mieczysław Węgrzyn. — Komedja ta powtórzona będzie w sobotę. — Jutro w piątek, po cenach zniżonych, świetna sztuka „Trzy asy i jedna dama“, w opracowaniu scenicznem dyr. K. Frycza, w premjerowej obsadzie.

LODA HALAMA — JERZY CZAPLICKI W STARYM TEATRZE. Loda Halama, jedna z najbardziej utalentowanych tancerek w Polsce oraz Jerzy Czaplicki, świetny baryton o wspaniałym timbre głosu, wystąpią z jedynym wieczorem pieśni i tańca w niedzielę 5 b. m. w Starym Teatrze.

Sylwester w Krakowie.

MIASTO WE MGLE. — PUSTKI W LOKALACH PUBLICZNYCH. — PEŁNE KINA I TEATRY. — BÓJKI NA ZABAWACH. — WIOSENNY DZIEŃ NOWEGO ROKU.

Rok 1935 żegnał Kraków otulony gęstemi chmurami mgły, która w godzinach wieczornych tak zgęstniała, że utrudniała komunikację. Samochody i tramwaje posuwały się w zwolnionem tempie. Jeszcze gorzej przedstawiały się warunki komunikacyjne w najbliższej okolicy miasta. Skutkiem nieoświetlenia dróg karetka Pogotowia Ratunkowego, która odwoziła umysłowo chorą kobietę do zakładu w Kobierzynie **zmuszona była z powodu mgły powrócić z połowy drogi do miasta.** Chorą umieszczono tymczasowo na klinice psychjatrycznej. By uniknąć wypadków, szoferzy auto dorożek okryli latarnie czerwona bibułą dla lepszej orjentacji przechodniów. Z gęstej mgły skorzystali również złodzieje, o czem donosimy na innem miejscu.

Noc sylwestrową większość krakowian spędziła w domu. Kryzys i ostatnie obniżki płac sprawiły, **że większość lokali publicznych świeciła pustkami.** Dużem powodzeniem cieszyły się natomiast **kina i teatry,** których sale były szczelnie wypełnione.

Nie zrobili również interesu organizatorzy zabaw, z których dwie zakończyły się **interwencjami Pogotowia Ratunkowego.** Około godz. 5 nad ranem lekarze Pogotowia Rat. opatrzyli **Stan. Nowaka** i braci **Felusiów.** Szczepana i Józefa, którzy na zabawie Z. Z. Z. przy ul. Pawiej, poranieni zostali nożami przez nieznanych sprawców. Ran ciętych rąk doznał również na zabawie w Prokocimiu **Józef Krzemień,** szlifierz.

Stary rok 1935 zginął w Krakowie we mgle. Pierwszy dzień Nowego Roku powitało słońce, a przez cały dzień panowała słoneczna, niemal wiosenna pogoda. Miasto zaroiło się odświętnie przybranemi tłumami, które w porze przedpołudniowej wypełniły świątynie pańskie, zanoszac modły o pomyślność w roku 1936.

—oOo—

Wyspy Hawajskie — baza Stanów Zjedn.

Z okazji wizyty wiceprezydenta Garnera na wyspach hawajskich odbyła się wielka parada wojskowa, w której wzięły udział zmotoryzowane kolumny artylerji przeciwlotniczej. Zrozumiałą jest rzeczą, że działa te mogą być użyte głównie przeciw samolotom japońskim wrazie konfliktu o panowanie nad Oceanem Spokojnym.

Rabunkowy napad na ul. Sobieskiego.

Wieczorem w ostatnim dniu ub. roku, Kraków okryty został gęstą mgłą, która chwilami uniemożliwiała widzenie na odległość kilku kroków. Z tych niezwykłych warunków atmosferycznych postanowiło skorzystać kilku przedstawicieli świata przestępczego. Dwóch spośród nich, z których jeden nazywa się **Juljan Skulski** (Rajska 8) liczy lat 21 i jest malarzem pokojowym, zaczaiło się przy ul. Sobieskiego, w pobliżu domu nr. 6. Złodzieje wiedzieli, że w tym czasie wraca do domu, ze swego sklepu mieszczącego się przy ul. Batorego, **Helena Schyickler.** Gdy Schyicklerowa nadeszła około godziny 20.30 pod dom, złodzieje przystąpili do niej i wyrwali jej z ręki **torebkę zawierającą około 300 zł. w gotówce i szereg wartościowych drobiazgów.**

Po dokonaniu teg[...]
kli we mgle. Jede[...]
ku ul. Siemiradzki[...]
ku ul. Kremerowsk[...]
wszczęła alarm, n[...]
przechodniów rzuci[...]
siami. Mimo utrudn[...]
ło się szoferowi Witold[...]
trzymać jednego rab[...]
Skulskiego. Drugi zdoł[...]
skim nie znaleziono t[...]
Zabrał ją widocznie dru[...]

———ooOoo

Pułkownicy w [...]

Warszawa, 1. I. „Wiecz[...]
nosi z Zakopanego: Pod[...]
nych w Zakopanem bawi[...]
premjer płk. Walery Sław[...]
zagranicznych płk. Józef Be[...]
ster skarbu płk. Adam Koc[...]
ność w Zakopanem trzech c[...]
ców obozu rządowego zwr[...]
uwagę i wywołała ożywione[...]

Mężatki bronią się pr[...]

Warszawa, 1. I. Odbył[...]
stacyjny zwołany przez S[...]
ników Państwowych w spr[...]
sad mężatek. Wiec zgro[...]
biet, bo zaledwie kilkadz[...]
sja nad projektem dekretu[...]
mężatek była bardzo go[...]
brania uchwalono rezoluc[...]
dzono, że odmawianie pr[...]
tom-mężatkom stanowi og[...]
obywatelskich, jest ni[...]
i godzi w najbardziej istot[...]
Nowe przepisy uposażeniowe z[...]
uderzyły po raz pierwszy w urzę[...]
czonych rodzinami i uniemożliwił[...]
w przyszłości rodzin, znosząc istn[...]
ki rodzinne

Rezolucja stwierdza dalej że re[...]
żatek stanowi drugie skalej[...]
dzinę, gdyż większość urzędnik[...]
wych posiada uposażenie poni[...]
egzystencji rodziny pracowniki[...]
Zwalnianie mężatek z posad [...]
rodzaju kara za zamażpójści[...]
protestują przeciwko wszelk[...]
biet jako sposobowi walki z [...]

Przemycane bryla[...] w Krakowie, Lwowie i W[...]

Kraków, 1. I. Straż [...]
żyła ostatnio, że istnieje stały pr[...]
przez granicę polsko-czechosłowacka [...]
chetnych kamieni. Stwierdzono, że pr[...]
cane kamienie nabywają jubilerzy z K[...]
wa, Lwowa i Warszawy do oprawian[...]
w rozetach, pierścionkach, branzoletac[...]
Ujęto jednego z przemytników i skon[...]
wano u niego 93 sztuki brylantów ora[...]
żą ilość innych szlachetnych kamieni[...]
wołane władze podjęły dochodzenia [...]
ustalenia nazwisk niesumiennych jub[...]
we wspomnianych trzech miastach, k[...]
będą musieli zapłacić wysokie grzywn[...]

Sport

TRAGICZNY WYPADEK NA TORZE KOLARSKIM.

W Bazylei spotkali się na torze kolar[...]
dwaj najlepsi sprinterzy świata She[...]
i Richter. Obaj zawodnicy, jadąc w [...]
tempie, wpadli na siebie, co spow[...]
upadek z roweru i ciężkie potłucz[...]
ter został natychmiast przewieziony[...]
tala. Scherens leczyć się będzie [...]
nych ran w ciągu paru tygodni.

HINDUSKI MARATOŃCZYK [...] PJADZIE. W biegu maratońskim H[...]
uzyskał dobry czas 2:35:40 sek. W[...]
cydował o wysłaniu tego zawodnik[...]
ska olimpijskie do Berlina.

Od Wydawn[...]

Prosimy P. T. Ab[...]
o nadsyłanie prenum[...]

styczeń

Równocześnie zwr[...]
do wszystkich abone[...]
legających z prenumer[...]
rącom wezwaniem aby [...]
niezwłocznie zaległoś[...]
nać.

Nowy gab'net w Hiszpanji.

…ryt, (PAT.) Premjer **Valladares** w ostat… …wili wprowadził zmianę w obsadzie tek. …em spraw zagr. został min. finansów …ir, a tekę min. finansów objął **Rico Avello**, …zasowy wysoki komisarz w Maroku.

Madryt, (PAT.) W drugim gabinecie Valladaresa grupy **parlamentarne, nie są wcale reprezentowane**, z wyjątkiem **Cirilo del Rio**, którego partja postępowa liczy wszystkiego 3-ch członków. 4-ch ministrów z poprzedniego gabinetu weszło do nowego gabinetu Valladaresa.

ZAJŚCIE.

Madryt, (PAT.) Gdy deputowany Saco rozmawiał w kuluarach izby deputowanych z kilkoma przyjaciółmi, podszedł do niego **b. gubernator Lugo i spoliczkował go.** Obecni dziennikarze i deputowani zapobiegli dalszemu zajściu. **Lugo podejrzewał Saco,** iż ten przyczynił się do usunięcia go z zajmowanego stanowiska.

BRAZYLJA OSTRZEGŁA RZĄD URUGWAJU.

Paryż. (PAT). „Echo de Paris“ pisze, …e bezpośrednią przyczyną zerwania sto…ków dyplomatycznych przez rząd **uru…jski z Sowietami** był wynik dochodze… przeprowadzonego naskutek ostrzeże… jakie rząd urugwajski otrzymał z Rio …aneiro. Ostrzeżenie to wskazywało na …ał poselstwa sowieckiego w Montevi… w ostatnich zamieszkach rewolucyj…h. jakie miały miejsce ostatnio w Bra…i.

…ORGANIZACJA SŁUŻBY INFORMACYJNEJ W JAPONJI.

…okio, (PAT.) Zamiast agencji **Rengo** utwo…zona została nowa agencja rządowa **„Domei“**, …tóra rozpoczyna swą działalność **z dn. 1-go …ycznia 1936 r.** Serwis radjowy agencja Ren…o przekazała agencji Domei dn. 31 grudnia … godz. 15-tej. według czasu środkowo-euro…jskiego.

Po katastrofie kolejowej w Niemczech

nad rzeką Saalą. brak jeszcze siedmiu pasażerów. którzy prawdopodobnie zatonęli. — Głębokość rzeki w tem miejscu sięga trzech metrów, tak że celem wydobycia zwłok sprowadzono nurków, którzy przeszukują łożysko rzeki.

Programy stacyj radjowych.

PIATEK, DNIA 3-go STYCZNIA 1936.

Program ogólny. Godz. 6.30 Kolenda; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.34 Gimnastyka; 7.20 Dziennik poranny; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie; 12.03 Dziennik południowy; 12.15 Koncert; 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego; 13.30 Z rynku pracy; 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim; 16 Pogadanka dla chorych; 16.15 Koncert ze Lwowa; 16.45 Transmisja dla dzieci z Wilna; 17 Feljeton; 17.15 Minuta poezji. 17.20 Recital śpiewaczy; 17.50 Poradnik sportowy; 18: Kwintet smyczkowy; 19.40 Wiadomości sportowe; 19.15 Komunikat śniegowy. 19.50 Biuro Studjów rozmawia ze słuchaczami P. R.: 20 Koncert symfoniczny; W przerwie około godz. 20.50 Dziennik wieczorny oraz Obrazki z Polski współczesnej: 22.30: Muzyka taneczna z kawiarni; W przerwie o godz. 23 Wiadomości meteorologiczne.

Kraków. (293.5 m.) Godz. 6.50—7.50 Muzyka lekka z płyt. 7.50 Program na dzień bieżący, godz. 7.55 Parę informacyj: 13 Płyty: 13.35 Płyty; 15.20 Przegląd giełdowy: 15.30 Lekkie piosenki; 18.30 Skrzynka ogólna; 18.40 Wiadomości bieżące; 18.45 Płyty; 19 Pogadanka: 19.10 Program na dzień następny. 19.20 Koncert reklamowy; 19.35 Wiadomości sportowe.

Warszawa. (1339.3 m). Godz. 6.50 i 7.30 Płyty; 7.50 Program na dzień bieżący; 7.55 aPre informacyj: 12.15 Płyty; 15.20 Przegląd giełdowy; 17.15: Płyty. 18.30 Pogadanka aktualna; 18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy; 18.45 Program na dzień następny; 18.55 Skrzynka rolnicza: 19.05 Koncert reklamowy; 19.35 Wiadomości sportowe

Lwów. (377.4 m). Godz. 13 Płyty; 15.30 Płyty; 18.30 Skrzynka programowa; 18.40 Chwilka społeczna; 18.45 Recital śpiewaczy; 19 Anegdoty literackie.

Katowice. (395.8 m). Godz. 15.30 Płyty; 18.30: Opowiadania; 19 Porady radjotechniczne. 19.20: Przegląd prasy; 19.30 Jak spędzić święto.

Radjo.

KLUB ULICZNIKÓW. Dnia 3 stycznia o godzinie 16.45 rozgłośnia wileńska przygotowuje ciekawą transmisję z „Klubu uliczników“ w Wilnie. Dzieci posiadające rodziców, lub troskliwych opiekunów, którzy myślą o zaspokojeniu wszystkich ich potrzeb, lub pragnień będą miały sposobność dowiedzenia się jak radzą sobie w życiu ich rówieśnicy pozbawieni domu rodzinnego, zmuszeni nieraz od najmłodszych lat pracować na siebie w najgorszych warunkach, nieraz o chłodzie i głodzie na ulicy. Miłem urozmaiceniem audycji będzie chóinka zorganizowana przez dzielnych gospodarzy Klubu.

J. F. PREUSSNER. 2

Mr. Dick.

Powieść.

— Czy istnieje jakaś fotografja „Mr. Dicka“? — …apytał Snyder.

— Nawet niejedna — burknął Waltham — oba…iam się, że wszystkie są fałszywe. Popatrz na tę …otografję: Wygląda na człowieka w średnim wieku. …idzisz tę brodę i wąsy? Jestem przekonany, że …wno już pozbył się tych, wielce zdobiących go …cesoryj. Pewne jest, że ma lat mniejwięcej trzy…ieści, wysoki jest na około sześć stóp. Dobrze się …e. Jest zdecydowany i szybki... Ale, cóż tak wy…eszczasz oczy na niego? Znasz go?

— Cóż znowu sir — obruszył się Snyder — ale, hm... Nie wiem, jak mam to powiedzieć: Obawiam się, że „Mr. Dick“ jest już w Londynie...

— Zwarjowałeś Snyder!? — krzyknął komisarz.

— Może być — zgodził się uprzejmie podinspektor. — Byłem jednak dzisiaj w Eltham i w drodze powrotnej wstąpiłem na dworzec w Lewisham. Dałbym sobie rękę uciąć, że go tam widziałem...

— I nie zatrzymałeś go Snyder?! — Waltham zerwał się ze swego miejsca. — Naturalnie, że go nie zatrzymałeś. Wiesz co Snyder: Może być, że masz rację; więc nie czekaj na okazję, tylko wybierz się do Mr. Wisby'ego. Byłoby mi ogromnie nie na rękę, gdyby miało mu się stać coś złego.

— Dobrze sir — rzekł, zabierając się do wyjścia Snyder. — Czy mogę go trochę przycisnąć?

— Przycisnąć Mr. Wisby'ego? Zwarjowałeś?

— Jestem przekonany sir, że Mr. Wisby wie o wiele więcej o „Mr. Dick'u“, niż ma zamiar nam powiedzieć...

— Może i masz rację. Ale nie zapominaj, że Mr. Wisby jest niezmiernie bogaty!

— Ale nie jest na tyle bogaty, aby był nietykalny — roześmiał się Snyder — nie mam racji sir?

— Zadziwiłeś mnie Snyder. Gdyby nie fakt, że nigdy cię nie widziałem pijanego, pomyślałbym, że wstąpiłeś po drodze na kieliszek...

— Nigdy nie piję sir — rzekł patetycznie Snyder, wznosząc palce, jak przy przysiędze.

— Zawracanie głowy — oburzył się Waltham. Teraz zaczynam wierzyć, że jednak upiłeś się...

— Przyzna pan jednak — upierał się Snyder, że nigdy...

— Tracisz czas Snyder — burknął Waltham, a podinspektor porwał się, jak oparzony.

BESILE WISBY.

Mr. Wisby opuścił łazienkę, gdy po… …nosował mu telefonicznie, że niejaki Mr. Snyder pragnie się z nim zobaczyć.

— Mr. Snyder? — zapytał Mr. Wisby, unosząc brwi. Nazwisko nie było mu obce. Gdzieś już je słyszał. Ale gdzie? — Niech go pan do mnie skieruje — zdecydował się szybko Mr. Wisby, odkładając słuchawkę.

Narzucił pyjamę i podszedł do lustra. Przez chwilę przypatrywał się swemu odbiciu z rzetelnem upodobaniem. Twarz miał bezwatpienia urodziwą. Otwarte, myślące czoło, regularne łuki brwi, nos prosty i cienki, oczy szare o stalowym połysku. Ostro zakończony podbródek łagodził zmysłowy charakter pełnych warg.

Ktoś zapukał do drzwi i Mr. Wisby szybko odwrócił się od lustra.

— Proszę — zawołał. — Czy Mr. Sydner? — zapytał otyłego człowieka, stojącego w progu. — Proszę bliżej. Proszę mi także wybaczyć, że przyjmuję pana w tym stroju. Nie chciałem jednak, aby pan czekał na mnie...

— Nic nie szkodzi sir — uśmiechnął się grubas, zjawiłem się w pewnym interesie.

— Interes? Do mnie? — zdziwił się Mr. Wisby. Oczywiście jestem do pańskiej dyspozycji. Zechce pan spocząć Mr...

— Snyder, podinspektor Snyder — uzupełnił przybyły. — Przyszedłem w sprawie „Mr. Dicksa“...

— Kogo? — Mr. Wisby osłupiał — któż to taki? — dodał z błyskiem rozbawienia w oczach. — Obawiam się, że zaszła tutaj pomyłka.

— Mr. Dick — wyjaśnił flegmatycznie podinspektor — według opinji prefektury paryskiej był dla pana szczególnie dokuczliwym człowiekiem. Podobno włamał się do pańskiego mieszkania w czasie jego nieobecności i coś nie coś sobie przywłaszczył, pozate… …Dick“ oddał kilka, na szczęście nie…

…

…w podinspektora, wesołość gospoda… …ładu. Znikła także jego serdeczność. …ie na siedzącego naprzeciw niego …

…a na myśli „Monsieur Richerde“? — …

…„monsieur Richard“ i „Mister Dick“, to …ama osoba. — Snyder wymówił te słowa …eniem, jakby wyjaśniał niezwykle zawiłą …óż my jesteśmy przekonani, że pan mógłby …dzieć coś bliższego o „Mr. Dicku“....

…n przypuszcza, że go znam? — zapytał obu… Wisby.

…r zmieszał się. Spojrzał na zachmurzone …spodarza z ubolewaniem

(Ciąg dalszy nastąpi)

Rozmaitości z szerokiego świata.

Italja przy pracy.

Gdy pociąg, który rankiem opuścił wiedeński Suedbahnhof zbliżał się wolno ku granicy włoskiej, jesienne słońce podchodziło ku zachodowi, przeglądając się jak w lustrze, w kredowo-białych, jakgdyby wypolerowanych taflach Dolomitów. Współtowarzyszowi podróży, zapalonemu taternikowi, oczy omal nie wyszły z orbit. „To są góry" — wzdychał co chwile. Widok stromych ścian górskich szczytów, zawrotne głębie skalistych jarów, kryjące na dnie huczące potoki, powiew chłodnego rozrzedzonego powietrza górskiego przyspieszył jego decyzję. Wysiadł na jakiejś małej stacyjce poto tylko, by — jak się zwierzył — przez kilka godzin móc rozkoszować się widokami.

A pociąg pędził dalej. Gdy podchodził pod większe wzniesienia, doczepiano z tyłu drugą lokomotywę. Gdy serpentyny żelaznego szlaku pięły się nieprawdopodobnie stromo w górę, przychodził w pomoc nawet trzeci parowóz. Toteż nie było mowy o zwalnianiu biegu na licznych wirażach, wzniesieniach w krętych tunelach, czy na wyniosłych wiaduktach.

Jedziemy. Szumem drzew, zgrzytem hamulców i dudnieniem po zwrotnicach zapowiadały się małe stacyjki i przepadały niebawem, otwierając przed nami wolną przestrzeń. Pociąg pędził i pędził. Znaleźliśmy się wreszcie na włoskiej granicy. Tu czekała nas dłuższa i ciekawa kwarantanna, choć nie można powiedzieć, by miła. — Do pracy zabierają się włoscy celnicy i rewidenci paszportów. Największem zmartwieniem włoskiego celnika jest przekonanie się, czy podróżny niema przypadkiem gazety antyfaszystowskiej. Reszta fraszka. Panowie od paszportów pracują nieco inną metodą. Wchodzą na stacji granicznej do wagonów i z dźwięcznem „prego passaporto" na ustach zbierają książeczki legitymacyjne, znikając z niemi równie szybko jak przyszli. Pociąg czeka, bardziej nerwowi z pośród pasażerów niecierpliwią się, a w biurze kontrolnem wre praca...

By dostać się do Italji nie potrzeba wizy, koniecznem jest tylko, by władza polska, paszport wystawiająca zaznaczyła na nim, że ważny jest również na wyjazd do Włoch, i jeszcze jedno: by właściciel paszportu nie figurował na „czarnej liście" osób, których pobyt w Italji jest niepożądany... Przypuszczam, że lista ta jest wcale obszerna, skoro urzędnicy włoscy poświęcić musieli wiele czasu, by zidentyfikować z nią nazwiska właścicieli paszportów. Pociąg ruszył, a paszporty nie wróciły, ale mniejsza o to. Inne rzeczy zaprzątają uwagę podróżnych. Jest niedziela, a na granicznej stacji włoskiej Tarvisio wre praca i to ciężka. Głośnem echem odzywają się uderzenia młotów, obciosujących kamienie. Z brzękiem padjaą na ziemię przenoszone przez robotników żelazne sztaby.

NA GWAŁT ELEKTRYFIKUJE SIĘ LINJE KOLEJOWE,

buduje żelazne pałąki i rozwiesza na nich sieć lin, przez które bezdymne lokomotywy ssać będą siłodajny prąd. Bo Italja chce jaknajprędzej wyzwolić się w dziedzinie kolejnictwa od zależności ekonomicznej zagranicy. Zbyt wielkie sumy pochłania sprowadzany węgiel.

Linja kolejowa Tarvisio — Udine będzie niedługo obsługiwana wyłącznie przez lokomotywy elektryczne. Na innych linjach, od Udine na południe, pełnią one służbę już od lat. Np. wszystkie główne szlaki żelazne od Wenecji poprzez Medjolan, Genuę, względnie Bolonię, Florencję, Rzym i Neapol, podrutowane są siecią elektrycznych przewodników. Przyznać trzeba, że pomysł to mądry, nie tylko ze stanowiska interesów włoskiej gospodarki narodowej. Wyrażają się o niem z zadowoleniem turyści zagraniczni, którzy przecież stanowią w bilansie Włoch rubrykę bardzo poważną. — Przyjemność jazdy pociągiem ciągnionym przez lokomotywę elektryczną odczuwa się we Włoszech jak nigdzie, zwłaszcza na takich odcinkach, gdzie na przestrzeni kilkudziesięciu kilometrów pociąg musi przedrzeć się przez kilkanaście, a czasem nawet kilkadziesiąt tuneli. Swobodnie można podziwiać piękne widoki bez ciągłej obawy, że brudne grudki sadzy z motywy zaprószą oczy, posmolą twarz.

Hasło „popierajmy przemysł krajowy" przy elektryfikacji kolei włoskich w całej ni realizowane. Miljony kilogramów żelaza maszty, setki tysięcy izolatorów, tysiące ki metrów lin fosforo-bronzowych, dostarcza kolei fabryki niemal wyłącznie krajowe. W dzi dzinie lokomotyw elektrycznych widzi się dwa typy czysto włoskie „Ansaldo" i „Breda", oraz budowaną również we Włoszech amerykańską lokomotywę „Braun-Boveri". Prądu dostarczają tym smokom, pożerającym przestrzeń szybciej niż lokomotywy parowe, wielkie, wzniesione kosztem setek tysięcy lirów, stacje rozdzielcze, spotykano co kilkadziesiąt kilomerów. Włosi do poruszania elektrowni starają się oczywiście wprzęgnąć rzeki. Nie zawsze się to udaje. Wiele rzek zwłaszcza górskich i to nawet wcale dużych, ma bowiem niemiły zwyczaj niemal zupełnego wysychania w okresie letnim, pozostawiając po sobie, jako jedyny ślad, szerokie kamieniste łożyska, gęsto przecinane łukami mostów. Trzeba więc budować olbrzymie tamy, wielkie zbiorniki, a to znowu pożera miljony lirów.

W TROSCE O PRACĘ DLA SZEROKICH MAS, rządy faszystowskie rozpoczęły ostatnio na wielką skalę przebudowę dworców kolejowych zwłaszcza tych, które remontu wymagały. Pod kilofem i kielnią znalazły się ostatnio stacje centralne w Wenecji, Medjolanie, Florencji, Neapolu. Jedne z nich, jak w Medjolanie rozszerza się inne przebudowuje kompletnie, jak dworce w Wenecji, Florencji, czy dworzec wąskotorowej kolei „Circumvesuviana" w Neapolu.

Wiele uwagi poświęca pracująca Italja swym drogom i autostradom. Te ostatnie nie cieszą się jednak tak wielkiem powodzeniem jakby się spodziewać należało. Możliwe, że wpływa na to wysoka stosunkowo cena benzyny. Toteż niejeden turysta po skalkulowaniu cen biletów kolejowych (w Italji, dzięki wielkim zniżkom, bardzo tanim) nie może oprzeć się pokusie i wybiera kolej jako środek lokomocji. Dróg zbudowano w Italji tak wiele i tak doskonałych, że obecnie przeprowadza się prace tylko konserwatorskie.

Inaczej jest w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego, a ściślej się wyrażając, monumentalnego. Burzy się wąskie zaułki większych miast, wytycza w ich miejsce szerokie ulice i buduje gmachy. Prawie wszystko za pieniądze państwowe. Inicjatywa prywatna znikomy w tych imprezach reprezentuje procent. W Rzymie, nad Tybrem znikają stare domy, odsłaniając malowniczy widok na wspaniałe zabytki świętej Romy. W ostatnim tygodniach ukończono w Rzymie budowę pięknej i olbrzymiej zarazem dzielnicy uniwersyteckiej. W Neapolu centralna via Roma otrzyma w najwęższej do tej pory partji szeroką jezdnię, obszerne chodniki i nowa oprawę w postaci kilku pięknych gmachów, dla których „zrobiono miejsce" burząc kilkanaście czynszówek.

Nie pozostają w tyle za Rzymem i Neapolem inne miasta włoskie. Wszędzie coś się burzy, wszędzie coś się buduje. W Wenecji naprzykład piękna promenada nadmorska Riva Schiavoni, otrzyma bezpośrednie połączenie z „giardini publici", do których do tej pory trzeba było przedostać się przez labirynt nie zawsze pachnących zaułków.

Osobny, bardzo kosztowny, dział robót publicznych stanowią prace wykopaliskowe, prowadzone w Italji na nigdzie niespotykaną skale.

MILJARDY LIRÓW NA ROBOTY PUBLICZNE.

Uprzytamniając sobie wielkie rozmiary prowadzonych w Italji prac, mimowoli chciałoby się zapytać, skąd niebogaty ten kraj bierze na to wszystko pieniądze. Pewne światło rzucają cyfry budżetowe. W roku budżetowym 1922-23 wydano we Włoszech na roboty publiczne **półtora miljarda lirów.** W latach następnych wydatki te podniesiono stopniowo do blisko **czterech miljardów** lirów, wstawionych do budżetu w r. 1931-32 mimo że tylko w latach 1924-29 budżety włoskie wykazywały nadwyżki, podczas, gdy obecnie są one stale deficytowe.

Roboty publiczne, prowadzone na tak wielką skalę, jak się to widzi w Italji, są przedewszystkiem traktowane jako środek walki z bezrobociem, toteż rząd włoski, nie waha się, mimo deficytu budżetowego, łożyć na nie miljardy lirów.

Tocząca się obecnie wojna włosko-abisyńska wywarła na dziedzinę robót publicznych w Italji wpływ hamujący. Niemniej jednak większość tych prac prowadzi się dalej. **ak.**

Rzym, grudzień.

Popularność sportu narciarskiego

zwiększa się z każdym rokiem. Nawet najmłodsi porzucają już wygodne saneczki i przypinają narty. Może wśród nich kryje się jakiś przyszły mistrz narciarski na skalę europejską? Ci najmłodsi spośród narciarzy opanowali już do tego stopnia technikę jazdy, że stają do zawodów, jak to widzimy na zdjęciu.

Roentgenologja w służbie historji sztuki i przemysłu.

Skala użyteczności promieni Roentgena jest niezmiernie rozległa. Medycyna posługuje ...mi narówni z przemysłem, a ich od... ...ił pierwsze próby zastosowa... ...nie badań historji sztuki. Roz... roentgenologji odbywał się je... wolniej niż innych. Dopiero ...tu laty zajęto się poważniej ...świetlania obrazów starych mi ...badania wszystkich ich szcze... nieuchwytnych dla oka. Wie... ...świadczeń poczyniono pod tym ...muzeach i galerjach obrazów ...c. Stanów Zjednoczonych i An... ...na strona zagadnienia została ...całkowicie rozwiązana, pewną ...a jeszcze kwestja dokonywania zdjęć roentgenologicznych. Od zdjęć tych nie należy jednak ani zbyt mało ani też zbyt wiele oczekiwać.

Stosowana obecnie metoda prześwietlania dzieł sztuki promieniami Roentgena, oddaje niemałe usługi w życiu praktycznem i naukowem. Mogliby o tem powiedzieć wiele ci, którzy zajmowali się odnawianem zabytkowych obrazów. Prześwietlanie odkrywa wyraziście rzeczywisty plan starego obrazu, jego przemalowane i zniszczone miejsca, ujawnia fałszerstwa. Nierzadko zdarzają się przytem niespodzianki. Starzy mistrzowie przemalowywali nieraz z jakichkolwiekbądź powodów, gotowe już obrazy. Zdarzało się n. p., że zamawiający dany obraz nie odebrał go i artysta, aby oszczędzić płótna i drewnianej tablicy, używał następnie tego obrazu, jako materjału pod ... dzieło.

Zdjęcie roentgenologiczne wydobyw... ...zy o których nietylko nie wiedziano, ... wet nie domyślano się ich istnienia. ... promienie Roentgena umoliwiając pozna... storji badanego dzieła. Zdarzało się bow... często, że mistrz już w toku pracy wprowadzał zmianę do swej pierwotnej koncepcji, nadawał naprzykład głowie inne nastawienie, zmieniał tło krajobrazu i t. p. Te właśnie zmiany, wydobyte na jaw dzięki promieniom, posiadają dla historyka sztuki znaczenie poprostu dokumentarne. Znane są naprzykład daleko idące zmiany, jakie wprowadził Giorgionne w czasie pracy nad swem największem dziełem: „Trzej filozofowie". Świadczą one wymownie o poszukiwaniach artysty za nowemi oryginalnemi formami malarskiemi. Podobne „ukryte", a dzięki promieniom Roentgena udostępnione dzisiejszym badaczom szczegóły w obrazach Tycjana, charakteryzują oderwanie się młodego mistrza od stylu właściwego jego nauczycielom, t. j. Belliniemu i Giorgionnemu, a przejście do własnego samodzielnego świata formy. Promienie Roentega dają także przejrzysty obraz techniki różnych mistrzów dawnych wieków. Można dzięki ... stwierdzić, jak to artyści podmalowywali ... obrazy, w jaki sposób wodzili pendzle... płótnie. Podobnie jak grafolog z pisma, ... historyk sztuki może z tej malarskiej ... grafji", z tych pełnych finezji drobia... wydobyć istotne znamiona badanego ... sztuki. Niemałe praktyczne znaczenie maj... promienie Roentgena dla odróżnienia oryg... łów od kopji. O ile kopje były wyko... współcześnie z dziełem głównem, wówczas ... różnienie takie przedstawia zwykle dość ... czne trudności. Obraz Roentgena wątpli... te nasuwa, technika bowiem oryginału je... ...dniczo odmienna od techniki kopji, m... tworzył swój obraz z wielu elementów, nakł... danych naprzemian warstwami, natomiast sp... rządzający kopję uczeń malował prosto, a ... go obraz jest ubogi w szczegóły.

Dalej idące zastosowanie promieni Roent... na w tej dziedzinie stanie się możliwem wó... czas, gdy ze wszystkich zbiorów będzie już ... brany należycie obfity materjał porówna... Centralnym punktem, w którym zbiera się ... terjały z całego świata w archiwum do te... celu przeznaczonem, jest uniwersytet Harv... w Stanach Zjednoczonych.

W muzeum historji sztuki w Wiedniu u... dzono przed siedmiu laty specjalne labora... rjum roentgenologiczne, ściągające bada... historji sztuki z różnych krajów Europy. Do... nano tam przeszło tysiąca zdjęć, prowadząc... nieraz do rewelacyjnych odkryć.

Podobne usługi, jak przy badaniu dzieł sta... rych mistrzów, oddają promienie Roentgena w przemyśle. Przy ich pomocy wykrywa s... wewnętrzne wady różnych materjałów a naw... metali, jak n. p. dziury w odlewie, pęknięcia i t. p. Prześwietleniu promieniami Roentgena poddaje się również gotowe wyroby, jak n. ... części samolotów, izolatory elektryczne i t. d. przy których najdrobniejsze wady mogą mi... fatalne skutki. Przy dłuższem naświetlaniu ... wysokiem napięciu prądu elektrycznego m... na zbadać żelazo lub stal grubości 10 c... warstwę mosiądzu grubości 8 cm., i alumini... do 50 cm. grubości. Niezawodnym „detek... wem" są promienie Roentgena także wówc... gdy idzie o stwierdzenie fałszerstw bankno... lub innych ważnych dokumentów.

Najszersze oczywiście i powszechnie ... ne zastosowanie mają promienie Roent... w medycynie, ułatwiając badanie stanu ... nętrznych organów ciała. R...

BRYŁA ZŁOTA WAŻĄCA 13 KG. 787 ...

Brygada pracy na kosobrodskim od... uralskich łożysk złota znalazła olbrzymią ... łę złota, ważącą 13 kg. 787 gramów. N... to jednak odosobniony wypadek w Ros... w r. 1842, rolnik Nikifor Sitkin znalazł ... jonie mijaskim na Uralu południowym ... złota, ważącą 24 kg. Tamże, w rejonie ... jewskim w r. 1882 znaleziono bryłę zło... żącą przeszło 16 kg. i co do wielkości ... wała ona 2-e miejsce. Do tej kolekcji w... brył złota znalezionych na Uralu dołącz... leży bryłę ważącą 13.5 kg. znalezioną ... kilku dziesiątkami lat na Syberji.

Wydawca za „Głos Narodu" ... upow. K. Holeksa. Redaktor odpowiedz. Dr Józef Warchałowski. Drukarnia „Głosu Narodu" pod zarz. R. Ferka.